

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Ljiljane Karlovčan-Đurović, predsjednice vijeća, Lidije Rostaš-Beroš i dr. sc. Sanje Otočan, članica vijeća te sudske savjetnice Vlatke Petak Vučetić, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, Direkcije, Z., kojeg zastupa ravnatelj L. V., protiv tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., uz sudjelovanje zainteresirane osobe H. Š. iz Z., kojeg zastupa S. D., odvjetnica iz Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 10. listopada 2019.

p r e s u d i o j e

- I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Povjerenika za informiranje klasa: UP/II-00807/19-01/109, urbroj: 401-01/05-19-2 od 16. srpnja 2019.
- II. Nalaže se tužitelju Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, Direkcija, Z., M. 3 da plati trošak upravnog spora u iznosu od 2.500,00 kn zainteresiranoj osobi H. Š., Z., B. 27, OIB: ... u roku od 15 dana.

Obrazloženje

Osporavanim rješenjem tuženika poništeno je rješenje tužitelja od 16. siječnja 2019. godine te je zainteresiranoj osobi H. Š. odobreno pravo na pristup preslici ugovora broj: 89/18 za nabavu usluga savjetovanja, sklopljenog dana 29. lipnja 2018. godine između Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje i Zajednice ponuditelja: C. s. d.o.o., E. d.o.o. i W... s. d.o.o. Pored toga, tužitelju je naloženo da zainteresiranoj osobi omogući pristup odabranoj informaciji u roku od 8 dana od dana pravomoćnosti rješenja.

U tužbi podnesenoj zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava tužitelj u bitnome ističe da na svoji internetskim stranicama objavljuje informacije o postupcima javne nabave, dokumentaciji potrebnoj za nadmetanje, informacije o izvršavanju ugovora i druge informacije za koje postoji obveza objavljivanja sukladno članku 10. stavku 1. točki 9. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, 25/13. i 85/15. – u daljnjem tekstu: ZPPI). Navodi da kao javna ustanova na svojim službenim internet stranicama objavljuje godišnja izvješća o finansijskom poslovanju i tako omogućuje javnosti da bude upoznata s poslovanjem Zavoda, a za što postoji obveza objavljivanja sukladno ZPPI-u. Iz svega proizlazi kako su informacije o raspolaganju tužitelja javnim sredstvima kao i informacije o raspolaganje konkretnim javnim sredstvima koje je zatražila zainteresirana osoba dostupne javnosti. Ističe da je zainteresirana osoba zatražila presliku dokumentacije koja se u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom 10. i 13. Pravilnika o tajnosti podataka i pravu na pristup informacijama Hrvatskog zavoda za

zdravstveno osiguranje od 29. travnja 2015. godine (dalje u tekstu: Pravilnik) smatra poslovnom tajnom, proveden je test razmjernosti javnog interesa u vezi s dostavljanjem isprava o poslovanju, potraživanjima i obvezama tužitelja prema ugovorenom partneru koji u konkretnom slučaju nije javna ustanova. Kako su na službenim internetskim stranicama tužitelja objavljene informacije o raspolaganju javnim sredstvima ocjenjeno je da u konkretnom slučaju prevladava interes zaštite poslovne tajne, odnosno da ne prevladava javni interes u odnosu na potencijalnu štetu. Predlaže poništavanje osporavanog rješenja tuženika.

Tuženik u odgovoru na tužbu ostaje u cijelosti kod osporavanog rješenja i razloga navedenih u obrazloženju spornog rješenja. U bitnome ističe da objavljivanje određenih bitnih elemenata zatraženog ugovora, kao i informacije o postupcima javne nabave, može predstavljati ispunjavanje zakonom propisanih obveza kojima se traži njihovo objavljivanje na internetskim stranicama tijela javne vlasti, međutim, to ne znači da je time udovoljeno zahtjevu za pristup informacijama u konkretnom slučaju. Informacija koju je zatražila zainteresirana osoba predstavlja informaciju koja određuje uvjete i način raspolaganja javnim proračunskim sredstvima te se stoga zatraženi ugovor može podvesti pod članak 16. stavak 3. ZPPI-a. Ističe da opsežna upravno-sudska praksa te praksa tuženika jasno upućuje na to da ugovori koje sklapaju tijela javne vlasti s drugim subjektima privatnog i javnog prva predstavljaju informaciju od javnog interesa. Navodi da je u predmetima ovog Suda UsII-491/18, UsII-117/16, UsII-209/15, koji su činjenično i pravno usporedivi s ovim predmetom, podnositeljima zahtjeva omogućen pristup ispravama ugovora koji su bili označeni kao poslovna tajna, a ne samo određenim podacima iz ugovora čime se osporava tužiteljeva tvrdnja da su proaktivnom objavom bitnih dijelova ugovora ispunjene zakonske obveze u vezi s pristupom informacijama. Predlaže odbijanje tužbenog zahtjeva.

Zainteresirana osoba u odgovoru na tužbu ističe da je Povjerenik za informiranje Republike Hrvatske na utvrđeno činjenično stanje pravilno primijenio materijalno pravo, a osobito članak 16. stavak 3. Zakona o pravu na pristup informacijama. Poziva se na stav iz presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske UsII-264/19-6 od 27. lipnja 2019. godine iz kojeg proizlazi da je stavkom 3. člankom 16. ZPPI-a propisano da su informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne javnosti i bez provođenja postupka iz stavka 1. tog članka, osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak. Ističe da je sud potvrdio stav tuženika da je tužitelj pogrešno zaključio da je uskrata zatražene informacije opravdana budući da predstavlja poslovnu tajnu te nepravilno proveo test razmjernosti javnog interesa. Predlaže da se tužbeni zahtjev odbije te traži trošak sastava odgovora na tužbu prema Tarifnom broju 23. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“, 142/2011., 103/2014., 118/2014., 107/2015. – dalje u tekstu: Tarifa) u iznosu od 2.500,00 kn.

Sukladno članku 6. stavku 1. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, 20/10., 143/12., 152/14., 94/16. i 29/17. – u daljnjem tekstu: ZUS) tuženikov odgovor na tužbu dostavljen je tužitelju.

Tužbeni zahtjev nije osnovan.

Kako tužitelj osporava samo primjenu prava, a činjenice nisu sporne te stranke nisu zatražile održavanje rasprave, sud je spor riješio bez rasprave na temelju članka 36. točke 4. ZUS-a.

Člankom 16. stavkom 1. ZPPI-a između ostalog je propisano da je tijelo javne vlasti nadležno za postupanje po zahtjevu za pristup informaciji iz članka 15. stavka 2. točke 2., 3., 4., 5., 6. i 7. i stavaka 3. i 4. tog Zakona, dužno, prije donošenja odluke provesti test razmjernosti i javnog interesa.

Člankom 16. stavkom 2. ZPPI-a propisano je da je kod provođenja testa razmjernosti i javnog interesa tijelo javne vlasti dužno utvrditi može li se pristup informaciji ograničiti radi zaštite nekog od zaštićenih interesa iz članka 15. stavka 2., 3. i 4. ovog Zakona, da li bi omogućavanjem pristupa traženoj informaciji u svakom pojedinom slučaju taj interes bio ozbiljno povrijeđen te prevladava li potreba zaštite prava na ograničenje ili javni interes. Ako prevladava javni interes u odnosu na štetu po zaštićene interese, informacija će se učiniti dostupnom.

Stavkom 3. članka 16. ZPPI-a propisano je da su informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne javnosti i bez provođenja postupka iz stavka 1. tog članka osim ako informacija predstavlja klasificiran podatak.

Iz podataka u spisu predmeta proizlazi da je zainteresirana osoba podnijela zahtjev tužitelju kojim je zatražila dostavu preslike ugovora broj: 89/18 za nabavu usluga savjetovanja sklopljenog dana 29. lipnja 2018. godine između Hrvatskog zavoda za zdravstvenog osiguranje i Zajednice ponuditelja: C. s. d.o.o., E. d.o.o. i W... s. d.o.o.

Rješenjem od 16. siječnja 2019. tužitelj je odbio zahtjev zainteresirane osobe za ostvarivanje prava na pristup informacijama s obrazloženjem da na temelju tužiteljevog Pravilnika o tajnosti podataka i prava na pristup informacijama od 29. travnja 2015. tražena informacija predstavlja poslovnu tajnu. U obrazloženju rješenja tužitelj u bitnome ističe da se prema navedenom Pravilniku poslovnim tajnom smatraju podaci o poslovanju ugovornih partnera tužitelja i isprave o poslovanju, potraživanjima i obvezama tužitelja te da se podaci koji se smatraju tajnima ne smiju priopćavati niti činiti dostupnim neovlaštenim osobama ako zakonom ili Pravilnikom nije drugačije određeno. Nakon provedenog testa razmjernosti i javnog interesa tužitelj je zaključio da je pristup traženoj informaciji, koja predstavlja poslovnu tajnu, potrebno ograničiti jer bi omogućavanjem pristupa traženoj informaciji predstavljalo povredu poslovne tajne. Tuženik je osporavanim rješenjem poništio rješenje tužitelja od 16. siječnja 2019. te zainteresiranoj osobi odobrio pravo na pristup traženom ugovoru. U obrazloženju rješenja tuženik je u bitnome naveo da je tužitelj pogrešno zaključio da je uskrata zatražene informacije opravdana stoga što predstavlja poslovnu tajnu te da je nepravilno proveo test razmjernosti i javnog interesa.

Polazeći od činjenice da izvršavanjem ugovora kojeg je zatražila zainteresirana osoba tužitelj raspolaže javnim sredstvima, prema ocjeni ovoga Suda u konkretnom slučaju primjenjuje se članak 16. stavak 3. ZPPI-a prema kojem takve informacije moraju biti dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak.

Pojam klasificirani podatak definiran je Zakonom o tajnosti podataka („Narodne novine“, 79/07. i 86/12.) prema kojem se određenim stupnjem tajnosti klasificiraju podaci čije bi neovlašteno otkrivanje nanijelo štetu nacionalnoj sigurnosti i vitalnim interesima Republike Hrvatske, odnosno naštetilo djelovanju i izvršavanju zadaća državnih tijela u obavljanju određenih poslova.

Imajući na umu sadržaj ugovora koji je predmet zahtjeva za pristup informacijama u konkretnom slučaju Sud utvrđuje da nije riječ o ugovoru koji bi predstavljao klasificirani podatak u smislu Zakona o tajnosti podataka.

Po ocjeni ovoga Suda podaci o raspolaganju javnim sredstvima ne mogu biti nedostupni javnosti koja financira rad tijela javne vlasti jer bi se onemogućavanjem pristupa takvim informacijama građanima, dovodila u pitanje otvorenost, odnosno transparentnost tijela javne vlasti te se stvaralo nepovjerenje u njihov rad. Privatne osobe koje ulaze u ugovorne odnose s tijelima javne vlasti morale bi biti svjesne posljedica vezanih uz pristup informacijama koje mogu proizaći iz takvih ugovornih odnosa, odnosno da podliježu

odgovarajućoj kontroli javnosti. S druge strane, tijela javne vlasti ne mogu sprječavati pristup informacijama pozivajući se na poslovnu tajnu privatnopravnih osoba.

Slijedom svega Sud smatra pravilnom ocjenu tuženika da u konkretnom slučaju ne postoji zakonsko ograničenje za pristup traženim informacijama te nema osnove za usvajanje tužbenog zahtjeva.

S obzirom na to da tužitelji prigovori nisu odlučni niti su od utjecaja na zakonitost osporavanog rješenja te ovaj Sud nije našao osnove za poništenje osporavanog rješenja koje je zatražio tužitelj, trebalo je temeljem odredbe članka 57. stavka 1. ZUS-a odlučiti kao u izreci pod točkom I.

Odluka o troškovima postupka temelji se na odredbi članka 79. stavka 4. i 6. ZUS-a u svezi Tarifnog broja 23. točke 1. Tarife. Troškovi postupka odnose se na sastav odgovora na tužbu.

U Zagrebu 10. listopada 2019.

Predsjednica vijeća:
Ljiljana Karlovčan-Đurović, v.r.